Год. VI Периодъ II. Варна, 20 Декемврий 1898 год. Брой 22

Вѣстникътъ излиза дважъ: на 1 и 20 а притурката, — еднъжъ: на 10 число всѣки мѣсецъ
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

Съдържание.

Избиранье съпругъ. — Нѣколко думи за зимнитѣ праздници. — Една зимна нощь. — Жалѣние. — Безсмѣртната книга и свободата на женати. — Софийска вѣсть.

ВАЖНО.

Тъй като годината истече вече, то молимъ ония отъ абонатитѣ ни, които до сега не сж внесли дълга си да побързатъ съ внасанието, съ което тѣ ще улеснѣтъ дирекцията да продължава вѣстника си за идущата 1899 г. инакъ, рискува да се спрѣ вѣстника, едничъкъ по рода си и подържанъ толкова години.

Избиранье съпругъ.

Всѣка мома или по-добрѣ жена, която би желала да прѣживѣе до колкото е възможно щастливъ браченъ съюзъ, би трѣбвало дълго врѣме да наблюдава, обмисля и испитва личностьта, съ която мисли да встжпи въ брокъ; защото само възпитателя не трѣбва да изучва, дали темпера мента на неговия възпитанникъ е сангвиническ или холерически; само политикътъ не трѣбва наблюдава душевнитѣ проявления на тъ проявления нему крайно необходими; са мо сателя нѣма право съ проницателното си о слѣди драматическата борба на клѣтника, денъ да испита — споредъ единъ физиолог лѣмитѣ удоволствия на бѣсилката! О, не, ната, и тази която е повикана да тикне въ другъ пжтъ, въ пжтъ съ рози и те въ пжтъ безъ подлость, измама, Юда, Торк довъ огънь; която е родила божественний Инс безсмъртнитѣ гении, отчаяни патриоти, — и тя, вамъ, трѣбва да черпи оживотворителна вода хладителния и спасителенъ изворъ, и тя тр да върви — о, да върви; — по сигурнитѣ ки на науката. По този начинъ бихж се из нжли грозни семейни бури, по този начин се дискредитирало още по-вече царството на ручното право, по този начинъ и мъртв

своя гробъ не бихѫ чули трогателния писъкъ на измѫчената съпруга отъ своя съпругъ! . . . .

Питайте, о дѣвици, Вий, които се храните съ сладки и приспиващи надѣжди; Вий които живѣете въ царството на злобнитѣ духове, въ царството на бѣснѣющия адъ, — о, питайте ненаплакалата се още въ трауръ вдовица, и тя може-би ще възджхне като че ли да прѣдава Богу духъ и ще продума; Живота ми бѣ отрова.

За тази цѣлъ какво да се прави? Какъ да се отговори на въпроса? Казватъ, че «Всѣка болѣсть има своя цѣръ, ала хората го не знаѭтъ.» Така ли е? — Да; само че малко по-дидактически, малко по-обективно да слѣдимъ развитието на отговора.

Прочее, опитностьта говори:

а) Наблюдавайте хладнокръвно, но сериозно, постѫпкитѣ на бѫджщия Ви съпругъ, и узнайте съ кого дружи; защото фактъ непрѣодолимъ е, че «дървото се познава отъ плодоветѣ си» и че, изобщо, за личностьта е позволено да се сѫди отъ общесвото, съ което тя дружи: благородни дѣла — благородна личность; подло общество — подли личности.

б) Забѣлѣжете за какво той по-вече обича да говори. Отъ тукъ ще разберете къмъ какво е наклоненъ. Користолюбивия върти говорь по-вече около фамознитѣ Наполеонови думи: Пари, пари, пари! Както чрѣзъ говора се е узнало, че *великия незабравимъ* Ж. Ж. Руссе въздишалъ най-вече за *природа*, а Раковски, тази «мисълъ желѣзо, лира и тржба» — за *свобода*: така за всѣки смъртенъ може да се сѫди отъ езикогото води спрѣмо насъ.

Увѣрѣте се до колко обичния Ви е търсивъ живота. Така ще можете да узнаете дали той ще бѫде търпеливъ и къмъ Вашитѣ капки въ брачния животъ.

Съ какъвъ тонъ се произнася за своитѣ и за себѣ си. Говори ли често прѣимущо за себѣ си, това значи, че той е самолюбивъ а прѣзира ли чуждитѣ способности, възнася на тѣхнитѣ лаври, — това пъкъ значи, че е низка душа.

д) Научете се какво възпитание и повѣдение ималъ, какви сѫ родитѣлитѣ му; страда ли, и пъкъ е прѣдрасположенъ къмъ нѣкоя гибелна болѣсть.

е) Наблюдавайте искусно очитѣ, защото тѣ „огледало на душата;“ не забравяйте тоже и устната часть и въобще движенията на избранника Ви. Често пѫти тѣ ще Ви открыѭтъ нѣкои лицемѣрия и подли мисли.

ж) Добро ли му е *финансиялното положение* или, както Д-ръ Опелъ обича да се изразява: «Въ добри връзки ли е съ финансовия министръ?» Отъ това зависи много; защото благодарение на този идолъ, благодарение на този златенъ Богъ, по-малко сълзи ще се излѣѭтъ, по-малко въздишки ще се истръгнѭтъ отъ бездънитѣ дълбочини на сърцето, по-малко умилни погледи ще се хвърлѭтъ къмъ небето.

з) Каква професия испълнява. Лѣкаря е съ олимпийско хладнокръвие къмъ истинжлия мъртвецъ, по тѣлото на когото отчаяната майка, клатяйки глава, рѣди благоуханни цвѣтя; а поета стѣне, отъ сърце му кръвъ тѣче, когато вижда, че живота не е нищо друго освѣнъ: Бръмбърь влиза въ стаята и «бръмъ! бръмъ»! блъскайки се отъ жгълъ на жгълъ; послѣ излиза и всичко пакъ утихва.

и) Интересува ли се отъ минжлото Ви и отъ живота, когото водите; изучва ли Вашето възпитание, характера Ви. Това доказва до колко милия Ви гледа сериозно на брачния съюзъ, до колко той иска да не се оправдае Арапската поговорка: «Първия мѣсецъ слѣдъ брака е меденъ; а останжлитѣ други — горчиви като пелинъ.

к) Много обѣщава ли; защото, който много обѣщава, много малко прави.

Каква му е съвѣстьта, до колко схваща прѣплетенитѣ отношения на дѣйствителностьта. Първото ще покаже до колко е нравственъ, а второто — до колко е уменъ.

м) Дали му сѫ развити добрѣ осѣзателнитѣ органи. Отъ тѣхъ зависи, нека всички се съгласимъ, значително успѣха на душевния животъ.

н) Какъ се облича; тъй като и Вий сте съгласни съ мене, че Шекспиръ има право, когато говори чрѣзъ устата на Полониюсъ: *Облеклото издава често пѫти човѣка*; — какъвъ вкусъ има, до колко е спестливъ, съобразителенъ, деликатенъ, отстжпчилъ спрѣмо другитѣ.

Ето въ главни черти това, на което трѣбва особенно внимания да се обраща. При всичко това обаче, случва се, че момата, лишена отъ достатъчно познания и практика, се излъгва въ избора на съпругъ, който е умѣлъ à la Norta* да прикрие своята мерзка роль; но, и за щастие,

* Чудесенъ хитрецъ.

се намиратъ моми, които сж въ състояние да открыятъ душата на хитрия подлецъ, при всичко че е облеченъ съ брилянти, коприна и златно пенсне; моми, които сж способни да цѣнятъ внушителнитѣ Хомлетови думи: «Съмнявайте се, че звѣздитѣ сж огненни; съмнявайте се, че слънцето се движи; съмнявайте се, че истината е истина; но никога не се съмнявайте, че азъ Ви обичамъ.»

Янко Поповъ.

Нѣколко думи за зимнитѣ праздници.

«Изъ Лада»

Наистина, всѣки отъ насъ посрѣща съ най голѣма радость тия свѣтли и най весели празднични, особенно Рождество Христово, като най тържественния день за християнитѣ.

Ако и да има много други праздници прѣзъ годината, но тѣ не привличатъ нашето внимание толкова, колкото коледнитѣ.

Всѣки усѣща вжтрѣшна веселость прѣзъ тия дни, макаръ и да е покрито небето съ мъгла и облаци, а земята — съ ледъ и снѣгъ.

Бабичкитѣ и старцитѣ се радватъ, че още единъ пжть дочакватъ бждний вечерь, на който да се повеселіжтъ съ своитѣ внучки и запѣіжтъ: «Богъ се роди коледа; да се веселимъ».

Дѣцата се радватъ на Исуса, че ще слѣзе отъ небето да ги надари.

Всички се радваме, че приближаватъ коледнитѣ праздници и славиме Рождеството на най свѣтлия и най възвишения учитель на человѣчеството. И въ това радостно чувство усѣщаме благодатно олекчение, че пролѣтьта наближава.

Да, още прѣзъ зимата посрѣщаме пролѣтьта, която се пробужда въ душитѣ ни и скрива въ природата своитѣ зърна подъ земната снѣжна покривка.

Зимата, наистина, се нагнѣздува, като нѣкой господарь на своя прѣстоль; вѣтрове отъ всѣкждѣ фучжтъ, снѣгъ се сипе по земята мразътъ вкоченясва почвата подъ краката ни, дърветата украсени съ слана и снѣгъ, намѣсто съ цвѣтя и листи, като прѣзъ лѣтото, слънцето мъглява поизгрѣе и се скрие, като се подиграва съ земната повърхнина.

Зимно врѣме е.

Но животворителния джхъ на природата вече ни привлича. Това е възраждание на нова пролѣть прѣзъ тежката зима. Въ земното лонно се приготвува славното изниквание на растенията.

Природата чудесно и скрито върши своитѣ работи подъ ледовата покривка.

Семенцата, които сѣджтъ подъ снѣга клонiжтъ и обрѣщатъ своитѣ лусници въ зелени листца, съ което явно ни доказватъ какъ прилежно природата работи и зимѣ.

Защо пъкъ тъй съ радость и нетърпѣние очакваме месницитѣ?

Защото тѣ ни довождатъ пролѣтьта.

Днитѣ ставатъ по дълги, мъглата постепенно се вдига и става ясно, а тоже мислитѣ ни се обновяватъ.

Затова именно, тия славни и поетически праздници тъй радостно посрѣщаме, че въ тѣхъ се крие вече пролѣтьта, приятни съпища, изново събуждание на природата. Какъ всички тжгуваме по тоя символъ на пролѣтьта, какъ весело викаме послѣднята!

Цъвтящитѣ цвѣтя въ нашитѣ кжщи! коледнитѣ дръвчета, които съ своя благовоненъ джхъ извѣстяватъ пролѣть, украшенията по тѣхъ, които свѣтіжтъ като слънца и подъ тѣхъ, Исусъ крие своитѣ подаръци; птицитѣ, които пѣіжтъ въ кафезътъ; веселитѣ дѣца, които викатъ и съ нетърпѣние очакватъ Исуса; божественната служба въ черковата; нашитѣ домашни славности и празднични приготовления и тия наши стари обичаи и суевѣрия; всичко туй ни показва, че сега е врѣме славно, забѣлѣжително и свято.

Рождество Христово значи раждание на велика и и свещенна мисъль, която се възнася като изгрѣващето слънце надъ вселенната, въздигание на человѣчеството, освобождение и възвишение на жената — голѣмъ прѣвратъ въ свѣта!

Прѣзъ тия дни трѣбва да славимъ человѣческото развитие отъ новитѣ врѣмена.

Сега, собственно, начева нова година. Това е велика епоха — и историческа и културна, която още не е прославена, както подобява и съ най скромнитѣ почести и набожности.

* * *

Освѣтлявание на коледното дърво, борчето, паленне вощеници и кандила въ домоветѣ, — всичко това правимъ за споменъ отъ онния славни врѣмена, когато блѣсна най сполучливата и ясна света свѣтлина и покри тъмнотата съ своитѣ мжки.

Въ Витлеемъ, въ сиромашка ясла нашия Спаситель се роди.

Той принесе най голѣмия даръ на человѣчеството — любовьта.

Неговото свето Рожденне, извѣстено чрѣзъ една звѣзда; распръсна свѣтлина по цѣлото земно кълбо.

Коледнитѣ праздници сж за дѣцата и нашата любовь къмъ послѣднитѣ ни подкаля да имъ купимъ подаръци и ги развеселимъ.

Обаче тия праздници сж и за всичкитѣ нещастни и страдающи, праздници за благодѣяния и любовь къмъ ближнитѣ. Отъ любовь Богъ Отеца испрати Сина Своего, да утѣши наскърбенитѣ, да помогне на сиромаситѣ и отрие сълзитѣ на плачущитѣ, въобще, да помогне всѣкиму, който кисне въ невѣжество и тъмнота. За честь и слава на нашия Искупитель, трѣбва да расте и се плоди неговата Християнска любовь между всичкитѣ наши ближни.

Съ благодѣяния да славимъ тия праздници! Съ тѣхъ да можемъ да олекчимъ положението на онния, които се намиратъ въ тъмнота и невѣжество тоже и отъ тѣхнитѣ сърдца да отмахнемъ тежкия яремъ, кой-

то ги притиска въ нещастието и сиромашията, та и тѣ да се зарадватъ на приближающата пролѣть, като имъ се подобри състоянието чрѣзъ подаръцитѣ.

Така да славимъ тоя день, който ни е подарилъ най свѣтата любовь!

Това е химна на любовьта: врѣмето прѣзъ праздницитѣ.

Любовь къмъ ближнитѣ въобще, и родинска и семейна частно, да звучи въ человѣческитѣ сърдца, особенно на бждний вечерь.

Приятели и родини по родъ и едномислие събиратъ се на вечеринки, всичкитѣ спрѣчквания се забравятъ, на всѣкждѣ се чува радость и веселия.

Даже и отчаянитѣ почувствуватъ олекчение, нови усѣщания.

Тия праздници сж забѣлѣжителни, прѣзъ тѣхъ се слави свято семейство, тѣ сж праздници за семейства и дѣца, праздници за семейно щастие.

«Оставете малкитѣ дѣца да дохаждатъ при мене, защото е тѣхно царството небесно»! — е казалъ Спасителя.

И Иисусъ въ деньтъ, когато черквата слави неивото Рождение, приближава се при дѣцата и ги приема въ своитѣ святи обятия. Той имъ донася подаръци и дѣцата, като се радватъ на тѣзи, вѣрватъ, че той е слѣзълъ отъ небето при тѣхъ

Щастливо дѣтинство!

Но всѣки человѣкъ, като има добра воля, е щастливо дѣте, защото къмъ него се приближава свещенната любовь!

Да празднуваме свѣтлитѣ дни, да се радваме и веселимъ!

Особенно женитѣ да празднуваме тия свѣтли дни, когато черковата слави Рождеството Христово.

Женитѣ не сж въ състояние да прославятъ тия дни отъ благодарность, че именно по туй врѣме имъ е прѣнесенъ най скжпоцѣненъ подаръкъ: културното имъ развитие.

Въ онова врѣме жената киснеше душевно въ мракъ и невѣжество. Християнския духъ отвори очитѣ на жената, надари я съ знакъ на достойнство, въздигнж я, свали ярема отъ нея и я постави прѣдъ свѣта, като красенъ и възвишенъ идеалъ на майка.

Св. Дѣва Мария съ Иисуса въ обятията си, била е и ще бжде майчинъ идеалъ.

Майчината любовь и почетьта къмъ майката бѣхж първата семка за сеидба на Християнството.

Почетьта къмъ майката въздига семейството на по висока честь и нравственность:

Майката бива облагородяюще срѣдство и добъръ духъ въ семейството.

Климентъ, отъ Александрия, казваше:

«Въ семейството майката е слава на дѣцата, жената слава на мжжътъ, мжжътъ и дѣцата слава на жената, всички задружно слава Богу».

Да прославляваме въ семействата тия праздници!

София. **М. Наумова.**

Една зимна нощь.

(Разказъ отъ Ив. Арнаудовъ).

На край града Г. . . . имаше малка, нъ гиздава кжщица съ малки стъклени прозорци, които бѣхж обърнжти къмъ добрѣ закжтано дворче. Въ тая кжщица живѣеше семейство отъ единъ мжжъ, една жена и малко дѣтенце на около 4 години. Мжжътъ бѣше около тридесеть годишенъ, а жената едва имаше двадесеть годишна, при все туй и двамата изглеждахж млади, съвсѣмъ млади, като дѣца. Тѣ бѣхж и двамата щастливи и живѣехж като братъ и сестра, обичахж малкото си дѣтенце повече отъ всичко друго и се жертвуваxж единъ за други. . . .

— Не бѣ жива баба Яна да ги види, казвахж съсѣдитѣ имъ, кога ги видѣхж двама като стояхж въ градинката, или на прозореца.

И дѣйствително, тѣ приличахж на два ангела, въ това положение. Кога бѣше жива покойната баба Яна (неговата майка) тя често пжти го викваше при себе си и му казваше галено-галено:

Чедо, каже, азъ съмъ стара, малко ме е грижа за мене, а то искамъ да си земешъ харно булче, па да си заживѣешъ като хората, зоръ виждашъ, безъ добра жена, която да те гледе на старость, инакъ, свѣта не струва петь пари.

— Бива, бива, мамо, — отвръщаше ѝ той, като се отдалечаваше, за да не слуша повторно нейнитѣ съвѣти.

А колко се е изминало отъ тогава? Не е много: една . . . . двѣ . . . . три, цѣли петь години. Желанията на майка му се испълнихж, ала слѣдъ смъртьта ѝ: тя не доживѣ да види всичко това, за което често казваше:

Стига ми да видіж бждщата си снаха и тогава нека ме прибере Господъ.

Нъ черната земя іж погълнж, като остави щастието на расположението на младитѣ, които въ замѣна на това ѝ отправяхж своитѣ безцѣнни благодарности.

Бѣше въ края на Декемврий. Нощьта бѣше покрила вече цѣлата земя, а снѣгъ непрѣстанно валѣше, като затрупваше всичко. Пжтьтъ отъ Г. . . за ближния по-голѣмъ градъ минава прѣзъ дъжеста джбрава и затова прѣминаването прѣзъ него бѣше опасно, а особенно зимно врѣме, когато хищни звѣрове, кръстосвахж на всѣкждѣ.

Прѣзъ тая нощь клонетѣ на дърветата бѣхж съвършенно укичени съ скрожъ, който имъ придаваше вълшебенъ изгледъ. Дебелъ пласть отъ снѣгъ покриваше всичкото пространство изъ гората и затова пжтьтъ не личеше и лесно можеше до се загуби всѣки, които би дръзнжлъ да мине.

Въ това врѣме непознатъ пжтникъ бавно пристжпваше, като сегисъ тогисъ се оглеждаше на всички страни. Той бѣше се изгубилъ и неопрѣдѣлено се луташе, като търсѣше исходъ. Нъ всичко напраздно. Нощьта още по-могжествена нависваше, а съ минаването на врѣмето се появи и вилица, която изсвирваше злоб-

но и като повдигаше цѣли прѣспи отнисаше ги на високо и пакъ ги снемаше та засипваше каквото се попадне.

Въ морната памѣть на загубения пѫтникъ възникваха какви не прѣдположения. Той се мѫчеше вътрѣшно и на всѣка минута тръпки го побиваха. Единичкото нѣщо, което най-много го занимаваше бѣше неговото семейство. И мислѣше си: «Ако ме нападнѫтъ звѣрове, ако пропадна въ нѣкоя по-дълбока прѣспа снѣгъ? Какво ще стане тогава съ жена ми съ дѣтето ми?

Ще могѫтъ ли тѣ да живѣѫтъ безъ мене, или . . . ще бѫдѫтъ принудени да просѫтъ»? Всичко това не го оставяше на мира, защото той мислѣше за тѣзи, които му бѣха мили.

А виелицата като че му пѣеше надгробната пѣсень. Внезапно, далечъ на лѣво той съзрѣ, че нѣщо блѣщука и се движи. Тогава съ сѣтни сили се изправи и тръгна къмъ тая посока, като ринѣше снѣга съ вкоченясалитѣ си рѫцѣ.

Нъ не бѣше извървѣль още десетина крачки, когато виелицата усилена го тласна въ една яма, затрупана съ снѣгъ.

Тамъ вече той падна безчувственъ.

Той бѣше вече полумъртавъ, а проклетата нощь не се дигаше, а като че ли сега настѫпваше.

Въ това врѣме въ по-прѣди описаната кѫщица на комината горѣше силенъ огънь. До него стоѣше младата домакиня и често се ослушваше.

Тя чакаше своя мѫжъ, който бѣше отишелъ попървия день въ ближния градъ да накупи що годѣ, за изъ кѫщи. Полунощь е на минаване, а него още го нѣма. Коя ли ще е причината на това; дали не е тръгнѫлъ и се е случило съ него нѣкое нещастие? Тѣзи мисли ѭ гризехѫ и тя при всичко че бѣ слаба жена рѣши да повика брата си и да отиде съ него да го търси. Тя мълчеливо станѫ и като се облѣче добрѣ, взе нуждни нѣща, едно фенерче, зави добрѣ дѣтето, което спѣше и тихичко излѣзе като заключи вратата.

Все тъй мълчеливо похлопа на братовата си врата и слѣдъ половина часъ бѣше вече съ него на пѫть за къмъ гората. Когато достигнѫхѫ гората тѣ се раздѣлихѫ съ условие да си даджтъ знакъ за всѣки случай. Снѣгътъ неизмѣримо се бѣлѣеше и тя като крачеше напрѣдъ, се мѫчеше да распознае нѣщо, което да ѭ привлѣче, нъ всичко напраздно. Изъ снѣгътъ испъкваха само голѣмитѣ дънери на дърветата. Тя се отчайваше. Надѣждата ѝ се изгуби и вече бѣше рѣшила да се връща, когато наблизо се чу охкание. Тя се сѣпнѫ и взе да се оглежда; нъ бѣ мѫчно да се опрѣдѣли посоката отъ гдѣто се чу това. Напраздно сѐ луташе да търси на всички страни.

Внезапно уморений ѝ взоръ падна на една лѣжаща черна точка надъ снѣга. Тя запѫхтяна тръгна къмъ този прѣдметъ. Още мигъ и тя бѣше прѣдъ него. Студени тръпки ѭ побиваха, тя не чувствуваше студа, който пронизваше всичко, а водима отъ любовьта къмъ всички страждущи, се наведе да го разгледа.

Прѣдъ очитѣ ѝ стоеше желаемиятъ прѣдметъ — мѫжа ѝ, нъ той бѣше студенъ, безчувственъ. Тя бързо изсвири и на знака се притѣче братъ ѝ, който бѣше на близо. И двамата се заѣхѫ да приберѫтъ полумъртвото тѣло на нещастника. Двамата си помагахѫ до като достигнѫха въ малката кѫщица на края на града. Дѣтенцето тихичко си спѣше. Майката се наведе, цѣлунѫ го и като че му прошепнѫ:

Татко ти е спасенъ. Да, той бѣше спасенъ, благодарение на досѣтливата си жена и неуморимия ѝ братъ.

И колко повече имъ се усмихваше щастието. Тѣ заживѣхѫ още по-добъръ, още по-щастливъ животъ. . . . . Тѣ бѣхѫ блаженни.

Жалѣяние.

Обачай е както въ всичкитѣ народи, тъй и въ нашия, да се носи една особна краска въ врѣме на голѣма скърбь, да се покаже чрѣзъ това си външно голѣмата вътрѣшна скърбь. Нѣкои народи избиратъ жълтата краска, други червена та други бѣлата, а по насъ се носи черно за по дълго или по-късо растояние слѣдъ смъртьта на нѣкои ближенъ намъ. Не обичаме да се посочва по насъ на личности, що се не съображаватъ съ вървежа на модитѣ и врѣмената и обичантѣ нъ тогава, не бива да се водимъ помнѣнията на познайницитѣ си и така да пръснемъ сума пари за обичайната жалейна рокля за крепова, валове и прочее и пр. Человѣкъ по нѣкога трѣбва да стане водитель и да има дързостьта да земе първата стѫпка къмъ нѣкоя нова посока.

Желейната рокля, ми се види, че е като единъ видъ защита, и като че има прѣимуществото да ни въоружи защищително около единъ опустошенъ и наранень животъ. Хората забравятъ, че си изгубила нѣкое мило лице отъ домътъ, защото сѫ прѣзаняти съ своитѣ си работи, или може да не сѫ чули за скърбьта ви, и тъй дохождатъ при васъ разсѣяни и питатъ нѣкои въпроси които дращятъ, или мѫчно я попасятъ. Ако сте въ черно, тѣ виждатъ вѣднага, че жалѣете или чедото си или нѣкой отъ родителитѣ си, или братъ или сестра, или мѫжъ, и тѣ почитатъ скърбьта и се съчувствуватъ съ васъ.

А на другата страна, когато паритѣ трѣбва да се земѫтъ подъ внимание, както спомѣнѫхме, и както често става, и когато иматъ вече нѣколко добри и згодни рокли, глубаво би било да я дигнѫтъ на страна, и заради хатъра на модата да купуватъ други нови съ печаленъ изгледъ рокли, само защото другитѣ правяли така.

Често милия ни умрѣлъ никакъ не е обичалъ трауртъ, и много по би обичалъ ако слѣдва да си носимъ веселитѣ краски съ които той ни обичаше. Когато помнимъ че въ свѣтьть има доволно мракъ и тъмнота, такъвъ какъвто си е той, и че черни дрѣхи само придаватъ на скърбьта, добрѣ е да се попитаме: Постига ли се нѣкоя добра цѣль чрѣзъ моето жалѣяние? Не прѣди много посрѣщнѫхъ се съ една много хубава млада же-

на която наскоро бѣше овдовѣла. Тя си бѣше у дома, и облѣчена бѣше въ една морова рокля. «Дѣцата ми, толкозъ много мразіжтъ чернитѣ ми рокли, щото азъ ги не носіж когато сж будни». Друга госпожа ми каза че за четири години слѣдъ смъртьта на мжжа си, тя я покривала съ черно було, и прѣзъ всичкото това врѣме все носѣла черно облѣкло никакъ лъскаво, до като единъ день малкото ѝ момченце ѝ казало: «Мамо, нѣма ли никога да си направишъ вече нѣкоя хубава рокля, защото тате е отишълъ на небето»?

Но противъ едно нѣщо протестирамъ и то е носенето гъсто, черно було надъ лицето. Това е крайно врѣдително както за очитѣ, тъй въобще и за здравието и много повръжда и лицето, което го носи.

Най-доброто, обаче, е человѣкъ да зема единъ среденъ пжть, като тури на страна за нѣколко врѣме най яснитѣ и свѣтли краски, кордели и фарбали, и да се облече простичко или въ тъмно сиво, или черно безъ да туря крепъ. Която иска да желѣе не бива да украсява облѣклото си и шапкитѣ си съ черни кордели крепъ и пр. Такава нека помни че жалѣението трѣбва да е *крайно семпло*.

Ако усѣщаме, че милитѣ ни сж само отишли малко прѣди насъ въ Бащиний ни домъ, — скърбьта ни трѣбва да се въспира, и ний съ надѣжда ще кажемъ въ себе си:

«Има една земя — блаженна, хубава — гдѣ свѣтитѣ царуватъ въ вѣкъ». Въ оная свѣта земя, задъ смъртната рѣка всички, които любіжтъ, блаженний нашъ Господъ, най-послѣ ще се прибѣржтъ, гдѣто свѣтитѣ, бѣлооблечени ходіжтъ и гдѣто има пълнота отъ радость при источникътъ на безконечний животъ.

Съобщава «Даринка».

Безсмъртната книга и свободата на жената.

Къмъ Библията чѣловѣцитѣ ще се възвърнжтъ; и защо? Защото не могжтъ безъ неіж», — Арнолдъ.

«Тая книга е била приета за избранъ водитель на Европейската нравственна интелигенция за около 1500 години». — Джонъ Ръскинъ.

«Махнѣте Библията и войнствуванието ни съ угнетението, и безвѣрието, и невъздържанието, и нечистотата и виновностьта, прѣстава; оржжията ни се измжкватъ, основанието ни се отнема, ний нѣмаме авторитетъ да говоримъ, и нито имаме куражъ да дѣйствуваме». — Вилк. Л. Гариссонъ.

Какво е извършила Библията за человѣчеството? Изслѣдѣте пжтьтъ ѝ отъ деньтъ на Петдесятницата, до днѣшни день. Както една рѣка, която искача изъ нѣкоя пѣсъчлива страна, която има баща си въ небесата и мѣсторождението си въ нѣкоя далечна непозната планина; като се влече рѣката и се уголѣмява и прави онуй пусто мѣсто като градина по всичкий си пжть гдѣто минава, и пространни плодоносни полета се образуватъ, вързъ които димътъ на кумнитѣ отъ кжщитѣ на мирнитѣ жители се издига високо въ небесата вечерно врѣме, и богати мраморни градове се издигатъ величественно нагорѣ; такъвъ е билъ пжтьтъ на Библията по тая земя. Тя е набѣлѣжила свѣтътъ по дълбоко, отъ колкото всичката хубава и богата идолопоклонска литература.

А какво е извършила Библията за жената? Невъзможно е да си прѣдставимъ унижението ѝ въ врѣмето прѣди Християнството, и даже отъ тогава насѣтнѣ въ страни гдѣто религията Христова е още непозната. Чудно, наистинна, че най-хубавата раса по естество е била третирана като животно. Въ не Християнскитѣ страни жената носи най-голѣмитѣ товари, работи най-тѣжката работа, тя е ненавиждана и прѣзирана и се счита само като робъ на мжжътъ.

Въ една свѣта Индийска книга се пише: Една жена нѣма другъ Богъ на земята, освѣнъ мжжа си . . . . Той може да е старъ, разсипанъ, пияница и убиецъ, но тя пакъ трѣбва да гледа на него като на Богъ».

Унижението на Мохамеданскитѣ жени вѣроятно се длъжи, гдѣто коранътъ имъ нищо не спомѣнува за тѣхний полъ. Въ старитѣ Римски закони, мжжътъ имаше голѣма власътъ надъ жена си, и, ако іж убиеше, нѣмаше законъ да го осжди; законътъ не ѝ даваше повече права отъ колкото даваше на единъ робъ.

Въ Гърция тоже положението ѝ бѣше сжщо тъй рабско; трѣбва да подразбираме една истинна въ фактътъ и между всичкитѣ ѝ славни и забѣлѣжителни личности, едва ли се спомѣнува за нѣкоя благородна жена.

Между древнитѣ, първи въ почетьта си къмъ жената бѣхж Евреитѣ. Никой другъ народъ ги не доближаваше въ това отношение. Въ фамилията жената и майката се възвишаваше. Мариамъ държеше почтенно мѣсто до брата си великия Законодатель. Девора сждѣше граждански дѣла. Свѣтътъ още се върти около хубавата идиллия която увѣнчава името Рухъ. Всичко що бѣше хубаво въ историята еднъжъ, почиваше върху треперящата молитва на Естирь. Сравнѣте това съ сжжденнето на Перикла, че славата на жената състояла въ това, да нѣма нищо да се спомѣне за неіж, а Еврейската история прѣдшествуваше блѣскавий му вѣкъ съ повече отъ хиляда години. Какво важно мѣсто се дава на отчаянието на Ревекиний животъ! Каква величественна печалность срѣщаме въ историята на Рахилъ! и чие майчино сърдце не отговоря на молитвата на Анна! Въ общественно положение и честь, Еврейската книга дава едно по високо мѣсто на жената отъ колкото тя сега слѣдъ толкозъ хиляди години още държи въ много не Християнски земи. «На Мойсея», казва Дръ Лордъ, «повече отъ колкото на кой да е другъ человѣкъ въ историята на свѣтътъ длъжимъ за възвишението на жената».

А сравнѣте старитѣ записки съ Евангелията! Сестритѣ отъ Витания си оставили името си на потомството. Тия които услужихж на Христа не знаехж колко голѣми щѣхж да бждатъ благословенията, които щѣхж да придобиятъ всички онѣзи които се наричатъ съ неговото име. Женитѣ, които и стъмняването не

можеше да отнѫди отъ гробътъ му, и които занесохѫ аромати да го помажатъ още прѣди утрѣнната свѣтлина да бѣше озарила покривътъ на храмътъ, сѫ приели най богатитѣ му дарове. Историята на възвишението на жената е история печална но силна; избѣгването ѝ отъ робство е по лошо отъ смърть. Сѫщо както въ Еврейската книга женитѣ се наслаждавахѫ не по голѣма свобода, тъй и до голѣма степень славата на женството е огрѣла най свѣтло въ видѣлината на Евангелието. Кавалерството е възможно само между Християнски народи. Ислямизма не дава никакво право на жената. Никоя царица не царува, нѣкога въ Римъ или Гърция. Тая титла принадлѣжи само на Християнската вѣра, между всичкитѣ просвѣтени страни, но даже и гдѣто никаква корона не блѣщи на челото ѝ, тя пакъ царува и управлява.

Когато една даровита жена прѣдстави прѣдъ народътъ си и прѣдъ свѣта приказката за една проста колиба, робството се уничтожи. Първа да протестира противъ робството въ Англия, бѣше жена. Много отъ страданията на бойното поле се облекчаватъ отъ нежната, способна и ангелска прислуга на по нежний полъ. Богъ увѣнчава жената като ѝ дава дѣла да върши отъ своята си работа.

Характера на жената и силата ѝ въ обществото се възвишаватъ съразмѣрно съ приеманието на источнитѣ на Библията. Единъ списатель забѣлѣзва, че обходитѣ на жената сѫ най непогрѣшимий барометръ за да се увѣримъ по коя степень е достигнѫла нравственостьта у единъ народъ.

Ако, както нѣмаме съмнѣние, че тая забѣлѣжка на тоя прочутъ списатель и държавенъ мѫжъ е истина, тогава отъ най високото прѣвъзходство на жената въ Християнскитѣ земи, можемъ да посочимъ на несравняемата нравственость, която го произвожда. «Твърдѣ право е», казва единъ списатель, «че най скъпоцѣнитѣ отъ етическитѣ елементи въ Европейский и Американский животъ главно се извличатъ и сѫ отблизо свързани съ тая религия, която като най подходяща се вижда да е назначена да прѣживѣе въ борбата за сѫществуването между вѣритѣ въ свѣтътъ».

прѣвѣла **Даринка**».

Софийска вѣсть.

(Продължение отъ брой 21).

Разбира се прѣдметъ за разговоръ бѣше само Надѣжда. Деня, нощя, въ кѫщи, вънъ и на всѣкъдѣ само това бѣше разговора на Бай Ивана и Стояна. Знаешъ ли какво, Иване—каза единъ день Стояна — щомъ се върне дѣтето ни, азъ мисліѫ, че ще стига вече толкова ученне. Не искамъ да уморимъ дѣтето съ многото ученне. Една година като слѣдва, всѣ ще стой по-високо въ ученето отъ другитѣ момичета и това ѝ стига, неискамъ да почне да слабнѣ е за да стане дипъ *вучена*, както казва баба К. . . . , най послѣ хора сме; незнаемъ до утрѣ какво ще станемъ, а пъкъ азъ неискамъ да умріѫ до като не цалуна вѣнчилото на рожбата ми. Тукъ буле Стоянка за да се смѣе и плаче. Бай Иванъ тоже се изсмѣ и ужка си пазеше устата, зе съ кърпата търкалящата по бузата си салза. Ехъ, ехъ, видѣхъ. Герой си. Ужка мъжко сърце, та кришната си избърса сълзитѣ. Знамъ те азъ колко си ти сарпъ по сърцето, каза Стоянка, като се шегуваше съ мѫжътъ си. Азъ пъкъ да ти кажа — се обърна бай Иванъ, че неискамъ да умрѫ до като не чуѫ да ма вика едно таквозинкънакъ *дядо*. И за това имамъ контрактъ съ Бога, че той не ще ми отхвърли просбата. Отъ това врѣме всичкото внимание на тѣзи хора се обърна върху избраника за Надѣжда. Офицеринъ нещѫтъ, защото ако се отвори война може да остане дѣтето нещастно. Чиновникъ неискатъ, защото ще го прѣместѫтъ, а тѣ не си даватъ рожбата по скитничество. Учитель. Неможе. Ще кажатъ Стоянкината щерка води даскалъ еди-кой си. Търговецъ — търговецъ хемъ съгражданинъ. Да, търговецъ. Нѣколко отъ най-първитѣ търговци въ града клатятъ шапки на бай Ивана, ала той се приструва, че недовижда и гордѣе ли се гордѣе . . . , зеръ, най-първа красавица въ града е неговата Надѣжда грижа ли го е; нека тичатъ подиръ му, нека се понагордѣе малко. Подхвърлятъ тукъ-тамъ по нѣкоя приказка за сватовщина, буле Стоянце, съ гордость отговаря, че Надѣжда е още дѣте въ 16 години е. Нека да се по нарадва на свѣта, па и ней да ѝ се понарадватъ, че за женидба лѣсна работа. Това говорѣше тя отъ устата, нъ въ себе си друго мислѣше. Напротивъ, тя искаше много повече да цалуне бърже вѣнчилото на чадото си, отъ колкото други, нъ пъкъ и се наслаждаваше, че има много реджаджии на вратата за момичето ѝ. На сѫщото мнѣние бѣше и Иванъ, защото между тѣхъ нѣмаше различни мнѣния. Най послѣ дадоха дума на Хаджи Костовия синъ, че той ще имъ бѫди зетъ. Зетъ, отъ него по добъръ нѣмаше въ града. 45 годишенъ, високъ, хубавецъ и свършилъ търговска Академия въ Франция. Най богатъ въ града и най добъръ между другитѣ кандидати. Александъръ, бѣше името на бѫдщия зетъ, молѣше бай Ивана и Стояна да доведѫтъ Надѣжда; нѣма нужда отъ повече ученне, защото при него тя ще има слугини, готвачки, шивачи за дрѣхи и тантелени работи ще си достави отъ Австрия; нъ тѣ непоколѣбими останахѫ на своето, че тя трѣбва да искара годината, та тогова да се вѣнчеѩтъ. Обаче, зора на родителитѣ не бѣше ученнето, а просто да по наякне дѣтето имъ, да се понарадва на Софийскитѣ хубости, че тогава да го заробіѩтъ въ семеенъ животъ.

Тъзи новина като молня се разнесе изъ града, че Х. Костовия синъ Александъръ е сгоденъ съ Иванчовата дъщеря. Блазѣ имъ. Казваха едни. Лика прилика, казваха други. Изобщо всичкитѣ тичехѫ къмъ двѣтѣ семейства да честитятъ радостьта.

И радость обладаваше и въ двѣтѣ кѫщи. Нека ги оставимъ да се радватъ и да се върнемъ въ София при нашата ученичка.

Надѣжда никога неотдѣлена отъ майка си, постоянно обсипана съ нежность отъ баща си извѣдиѫъ се намѣри изоставена отъ тѣхъ — неможеше да мигне

двѣ нощи. Всѣка сутринь турѣше възглавничкитѣ си на слънце да изсъхнатъ отъ сълзи. На третий день Еленка едвамъ мажа да я убѣди да отиджтъ въ градската градина, гдѣто свирѣше музика. Тукъ Еленка я запозна съ единъ свой братовчедъ — офицеринъ. Слѣдъ малко я запозна съ още единъ, вторъ братовчедъ. Двамата братовчеди веднага разбраха отъ смигванията на Еленка, че иматъ прѣдъ себе си невинно момиче и че трѣбва да се пазятъ много. Надѣжда нѣкакъ си безъ да се осети, се намѣри сѣднжла прѣдъ буфета и на массата прѣдъ нея една талерка съ лѣдено, а прѣдъ другитѣ три чашки бира. Въ недѣля сжщото се повтори въ градината. Най послѣ братовчедитѣ почнаха да идватъ на вечеринки устроени ужъ отъ хазаитѣ или Елена, нъ на тѣхно иждивение. Вторий братовчедъ бѣше хубавецъ. Първий бѣше почналъ малко да кръшка, нъ Елена му даде да разбере, че той е нейнъ и че ако се не пази, тя отъ завистъ ще развали всичката весэлба, а тя се продължаваше много шумно и съ голѣми разноски, разбира се, все за смѣтка по вторий братовчедъ. Тукъ молѣж извинение, за малко отклонение отъ расказа, за да обяснѣж подъ думата братовчедъ, какво трѣбва да се разбере на Софийски языкъ. София е наводнена съ разни гаменки отъ различни народности. За да прикриятъ любовницитѣ си, прѣдъ ближнитѣ, въ кжщитѣ и на всѣкждѣ ги рекомандоватъ за братовчеди, и понеже иностраннитѣ създадоха и между нашитѣ—гаменки, послѣднитѣ за да непаднатъ въ нищо по долу, усвоиха и това срѣдство и на свѣкждѣ ще видимъ братовчеди и братовчедки. Работата отиде до тамъ, щото ако даже да имате истински братовчедъ или братовчедки, хората се съмняватъ въ тѣхъ.

Такива бѣха братовчедитѣ на нашата гаменка Елена.

Една недѣля, два файтона отведоха братовчедитѣ, хазаитѣ и нещастната Надѣжда въ Княжево. Други пътъ на ханчетата, третий пътъ отидоха всичкитѣ въ Слявянската Бѣседа, гдѣто се даваше «тлжстото кокалче».

Надѣжда колкото отначало бѣше противна на тия събирания и ходения, сега само желаѣше да се повторятъ често. Тя не бѣше вече хладнокръвна къмъ първия братовчедъ. Напротивъ тя чувствуваше некаква приятности да говори съ него. Разбира се, че е сгодена въ града си тя, нищо не знаѣше, а само знаѣше, че я чакатъ часъ по скоро да се върне, което тя сега никакъ не желаеше. Еленка ѝ съобщи единъ день, че както военитѣ си иматъ клубъ, както цивилнитѣ иматъ граждански клубъ, така и тѣ (тя и други като нея) си иматъ клубъ, който се именувалъ *приятелска срѣща*, тя ѝ описа колко хубаво прекаратъ вечерь въ този клубъ и че сжщата вечерь ще има танцовална вечеринка и че тя (Надѣжда) има покана като сжщоврѣменно ѝ прѣдаде картичка много украсена и отпечатано името ѝ. Тя още ѝ обясни, че е немислимо да се откаже, че послѣдствията били много грозни и волего неволего трѣбва да отиджтъ. И отидоха. . . . . .

. . . . . .

Сутриньта се върнаха, придружени отъ . . . . . други братовчеди.

Елена вече неканѣше другарката си, защото послѣднята вече я канеше. Надѣжда вече разбра какви бѣха Еленинитѣ братовчеди, защото и тя си имаше вече такива. Надѣжда вече се конти като Баронеса—както казватъ съ София — и всичкитѣ пудри отъ търговската улица вече лѣжаха върху и тъй хубавото ѝ лице. Запознанства слѣдъ запознанства, тържества до оня край. Надѣжда вече бѣше забравила за родители, града и пр. За нея и София бѣше като малъкъ градецъ. Нъ нейното щастие неработѣше както Еленкиното. Уви! Слѣдъ малко врѣме тя зе да става необикновена. . . . . Дрѣхитѣ не ѝ ставаха вече.

На улицата несмѣше да излѣзе. Елена, приятелки отъ *приятелската срѣща* всичкитѣ я зарѣзоха. Даже и прѣвивающитѣ се прѣдъ нея на два ката братовчеди не я поглѣждаха. Единъ день единъ отъ братовчедитѣ я срѣщна; той ѝ подсвирна по гаменски, тя се обърна. Надѣждо, кога ще кръщаваме, бе джанжмъ? ти стана сжщо както Кикирики (Нѣмски Сатирически вѣстникъ) каза Гамена съ нѣколко други неописуеми епитети. Тя заплака и едвамъ се вмжкна въ друга улица.

По едно врѣме тя се изгуби . . . . . Бѣше въ болницата, нъ болна — не. Здрава — не. И така, моя мила, ти виждашъ, че това момиче сега излѣзе отъ болницата, гдѣто прежде врѣменно се освободи отъ товара си, за което щѣше на малко да заплати съ живота.

Ето защо азъ ти отговорихъ на въпроса *да* и *не*, защото тъзи гнусетия не смѣтамъ нито за болѣсть нито за здравие.

Мила приятелко, ако азъ бихъ имала дѣте, освѣнъ въ пансионъ никждѣ не бихъ го оставила. Какво е станало отпослѣ съ Надѣжда никое перо не може го опише, достатъчно е да се знае, че туй общество, което *пролива* крокодилски сълзи надъ нещастията, създадени отъ само него, я тикнало тамъ гдѣто смъртьта се показва по милостива отъ него.

С. Р.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . . л. 3.—
— на списанието съ притурката . . . « 5.50
за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . « 4.—
на списанието съ притурката . . . . « 7.—
за странство — на списанието . . . . . « 5.—
— на списанието съ притурката . . . « 9.—

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: **До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишка № 122 — Варна.**

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госпожици, приематъ се.

Правото на записв. въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ або-

Отговорникъ А. Петровъ **Печатница Л. Нитче — Варна.**